

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

U ŹRÓDEŁ

Temat 1. <i>Źródło – wyraz wieloznaczny.</i> s. 7	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przerośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i> s. 8	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej

Temat 3. <i>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata. s. 11</i>	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka
---	---	---	---	---	---

				i współczesny język)	
Temat 4. <i>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata. s. 17</i>	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu	* opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga	* porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek	* rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości	* tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)

<p>Temat 5. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i> s. 21</p>	<p>* określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne</p>	<p>* opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu</p>	<p>* określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje</p>	<p>* wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego</p>
<p>Temat 6. <i>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i> s. 24</p>	<p>* formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego</p>	<p>* redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol</p>	<p>* odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze</p>	<p>* redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu</p>	<p>* wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia</p>
<p>Temat 7. <i>Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.</i> s. 28</p>	<p>* odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby</p>	<p>* dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach</p>	<p>* sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania</p>	<p>* tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa</p>	

<p>Temat 8. <i>Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa. s. 30</i></p>	<p>* w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach</p>	<p>* łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka</p>	<p>* porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera</p>	<p>* wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb</p>	<p>* przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem</p>
<p>Temat 9. <i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści. s. 34</i></p>	<p>* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza</p>	<p>* rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku</p>	<p>* próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst</p>	<p>* przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego</p>	<p>* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju</p>
<p>Temat 10. <i>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych. s. 36</i></p>	<p>* wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów</p>	<p>* dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm</p>	<p>* porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń</p>	<p>* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów</p>	<p>* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje</p>
<p>Temat 11. <i>Rozmowa historyka z historią – Norman</i></p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne</p>	<p>* tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie</p>	<p>* wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania</p>	<p>* redaguje charakterystykę współczesnego</p>	<p>* przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów</p>

Davies o Europie. s. 40	wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie	podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa	Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci	młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny	przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy
Temat 12. Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza. s. 44	* opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu	* charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne	* gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą	* przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę
Temat 13. Sposób na dobrą notatkę. s. 45	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
Temat 14. Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”. s. 47	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)

Temat 15. <i>Czym jest kultura?</i> s. 49	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny	
--	---	---	--	--	--

	i materialna	wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
Temat 16. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i> s. 51	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
Temat 17. <i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i> s. 53	* wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu	* wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze	* wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	* przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem)	* przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność

Temat 18. <i>Podział głosek w języku polskim. s. 55</i>	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu *określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
Temat 19. <i>Uczymy się argumentować własne zdanie. s. 58</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
Temat 20.	* wypowiada się na	* wymienia działania	* wypowiada się na	* tworzy tekst legendy	* przygotowuje

<i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie. s. 60</i>	temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
---	---	---	---	---	--

<p>Temat 21. <i>Jak edytować tekst?</i> s. 63</p>	<p>* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu</p>	<p>* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu</p>	<p>* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi</p>	<p>* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu</p>	<p>* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego</p>
<p>Temat 22. <i>Jaką wzniesć świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i> s. 65</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie</p>	<p>* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka</p>	<p>* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii</p>	<p>* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan</p>
<p>Temat 23. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i> s. 69</p>	<p>* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem</p>	<p>* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów</p>	<p>* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy</p>	<p>* poprawia błędy w przysłowiacz * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów</p>	<p>* tworzy fragment „Księgi przysłów”</p>
<p>Temat 24. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i> s. 72</p>	<p>* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie</p>	<p>* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje</p>	<p>* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”</p>	<p>* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach</p>

		streszczenie		książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	
Temat 25. <i>Opis i interpretacja obrazu. s. 74</i>	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
Temat 26. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową. s. 76</i>	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobnień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
Temat 27. <i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu. s. 79</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego

Temat 28. Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema? s. 80	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych	* rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń	* wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki	* redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową	* przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
---	---	--	--	--	--

Temat 29 i 30. Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”. s. 85	* wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji	* analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych	* redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu	* wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
Temat 31. W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały. s. 89	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie	* wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne	* wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy	* wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej

Temat 32. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Leśzycyckiego „Sim city”. s. 91</i>	* opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać	* analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją	* wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu	* wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”
Temat 33. Piszemy fragment	* czyta tekst z podziałem na role	* określa problematykę utworu	* omawia postawę bohaterów	* wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem	* wypowiada się na temat filmów i tekstów

utworu dramatycznego. s. 92	* wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu	* wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu	* wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota	bohaterów sztuki	literackich podejmujących problematykę przejęcia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
Temat 34. <i>Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.</i> s. 97	* podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat	* wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres”	* interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny	* tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej	* przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną

Temat 35. Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy. s. 98	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera	* zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego	* przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym	* przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Temat 36. Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją. s. 102	* wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie	* opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski	* porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło	* wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie	* przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu
Temat 37. Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim? s. 103	* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
Temat 38.	* dostrzega różnicę	* rozpoznaje rodzaje	* wyjaśnia znaczenie	* prezentuje sylwetkę	
Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”. s. 105	między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	i poznaną twórczość wybranego autora	

Temat 39. Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”. s. 107	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera	* redaguje pracę na wybrany temat	
Temat 40. Nasz projekt. s. 109	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej	* tworzy zasady gry	* wykonuje planszę i inne elementy gry	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 41. Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału. s. 110	* zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice	* wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia	* tworzy słowny projekt wymarzonego domu	* przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem	* przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
Temat 42. Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk. s. 111	* zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść	* wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu	* opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy	* wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście	* przygotowuje informacje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk
	przeczytanego tekstu				

<p>Temat 43. <i>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły. s. 113</i></p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterów, narratora</p>	<p>* opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne</p>	<p>* do zaproponowanych też tworzy argumenty</p>	<p>* opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje</p>	<p>* redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z siostr Świniarskich”</p>
<p>Temat 44 i 45. <i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej. s. 116</i></p>	<p>* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu</p>	<p>* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników</p>	<p>* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów</p>	<p>* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat</p>	<p>* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi</p>
<p>Temat 46. <i>Jak napisać spójny i logiczny tekst? s. 119</i></p>	<p>* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl</p>	<p>* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu</p>	<p>* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu</p>	<p>* uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu</p>	

Temat 47. <i>Analiza słotwórcza</i> <i>wyrazów. s. 123</i>	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słotwórstwem	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy	* tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami	* dokonuje analizy słotwórczej wszystkich wyrazów	
---	--	---	--	---	--

		* dokonuje analizy słotwórczej prostych przykładów	słotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo		
Temat 48. <i>Felieton jako pretekst</i> <i>do rozmowy o</i> <i>zabawkach i lekturach</i> <i>z dzieciństwa.</i> s. 126 [zagadnienie usunięte z podstawy programowej]	* opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu	* nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-ekspozycji w muzeum	* wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa	* tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków

Temat 49. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich. s. 129</i>	* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role	* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu	* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny	* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa	* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
Temat 50. <i>Co to jest rodzina wyrazów? s. 131</i>	* zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny	* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę	
Temat 51. <i>Miłość i akceptacja lekarstwem na odmiennosc – rozważania na podstawie fragmentu powieści „Jablko</i>	* zapisuje wyrazy n kojarzące się ze słowe „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu	* tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście	* wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty	* interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami
<i>Apolejki”.</i> s. 133					i ich rodzin

<p>Temat 52 i 53. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i> s. 135</p>	<p>* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki</p>	<p>* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez</p>	<p>* redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki</p>	<p>* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych</p>	<p>* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek</p>
<p>Temat 54. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i> s. 138</p>	<p>* podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa</p>	<p>* porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc</p>	<p>* analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie</p>	<p>* omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem</p>	<p>* przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”</p>
<p>Temat 55. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i> s. 140</p>	<p>* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów</p>	<p>* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki</p>	<p>* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją</p>	<p>* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)</p>	<p>* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi</p>
<p>Temat 56 i 57. <i>Poznajemy typy formantów.</i> s. 142</p>	<p>* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów</p>	<p>* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków</p>	<p>* dzieli wyrazy na temat słowotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo</p>	<p>* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka</p>	

<p>Temat 58. <i>Dom źródłem postaw – analiza fragmentu „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego. s. 145</i></p>	<p>* opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów</p>	<p>* wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców</p>	<p>* określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka</p>	<p>* wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec”</p>	<p>* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom</p>
<p>Temat 59 i 60. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego. s. 147</i></p>	<p>* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu</p>	<p>* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich</p>	<p>* analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren</p>	<p>* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego</p>
<p>Temat 61 i 62. Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury. s. 150</p>	<p>* omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę</p>	<p>* opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza</p>	<p>* wypowiada się na temat emocji Odyseusza w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie</p>	<p>* wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży</p>	<p>* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”</p>

Temat 63. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera</i>	* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania	* ocenia postępowanie bohaterów	* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu	* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze	* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie,
<i>przypowieść o synu marnotrawnym?</i> s. 154	zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego	* wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści	przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści	związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego	zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
Temat 64 i 65. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i> s. 156	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	
Temat 66. <i>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.</i> s. 159	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie

Temat 67. Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach? s. 163	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 68 i 69. W jaki sposób Stefan	* wypowiada się na temat treści	* wypowiada się na temat uczuć	* redaguje kartkę z pamiętnika	* redaguje pracę dotyczącą magii domu	* przedstawia poznane utwory literackie, które

Żeromski przedstawia uczucia matki i syna s. 166	przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	bohaterów podczas powrotu do domu	wybranego bohatera	– miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
Temat 70. Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście s. 169	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
Temat 71. Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego. s. 172	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych

<p>Temat 72 i 73. ? <i>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku Rozprawka.</i> s. 174</p>	<p>* tworzy argumenty do tematu rozprawki</p>	<p>* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania</p>	<p>* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania</p>	<p>* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych</p>	
<p>Temat 74 i 75. <i>Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego „Żona modna”.</i></p>	<p>* omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego</p>	<p>* redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów tekstu</p>	<p>* opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane</p>	<p>* wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej”</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów</p>
<p>s. 175 [utwór usunięty z podstawy programowej]</p>			<p>i krytykowane zachowania bohaterów</p>		<p>panowania Augusta II i Augusta III</p>
<p>Temat 76. Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”. s. 181</p>	<p>* opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter</p>	<p>* analizuje poszczególne elementy przedstawione na obrazie</p>	<p>* interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci</p>	<p>* podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha</p>

Temat 77. <i>Funkcja prozaizmów.</i> s. 183	* rozumie pojęcie: prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych prozaizmów	* wskazuje prozaizm w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	
Temat 78. <i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i> s. 185	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny	* wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
Temat 79. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i> s. 188	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami	
Temat 80. <i>Rozmawiamy o stereotypach w</i>	* określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny	* opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na	* wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu	* porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem	* redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie
<i>rodzinie.</i> s. 192	i poboczny	temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście	* wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru	współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami	

<p>Temat 81. <i>Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa. s. 195</i></p>	<p>* omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych</p>	<p>* tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności</p>	<p>* komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego</p>	<p>* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”</p>	<p>* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie</p>
<p>Temat 82. <i>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” K. Ryrych. s. 199</i></p>	<p>* określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy</p>	<p>* wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list</p>	<p>* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych</p>	<p>* przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym</p>	
<p>Temat 83. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”. s. 202</i></p>	<p>* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie</p>	<p>* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady</p>	<p>* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora</p>	
<p>Temat 84 i 85. <i>Sprawdzenie opanowania</i></p>	<p>* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę</p>	<p>* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki</p>	<p>* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń</p>	

<p><i>wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 204</i></p>	<p>* wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa</p>	<p>między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat</p>	<p>stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów</p>	<p>wyrazom pochodnym</p>	
<p>Temat 86. Nasz projekt. s. 209</p>	<p>* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie</p>	<p>* gromadzi materiał do przygotowania wywiadu</p>	<p>* tworzy pytania dla rozmówcy</p>	<p>* przeprowadza wywiad</p>	